

НАРЕДБА № 8121з-194 от 21.02.2019 г. за определяне на реда за взаимодействие по обмен на информация, анализиране на пътнотранспортните произшествия с участие на деца и набелязване на мерки за тяхното ограничаване и намаляване на последствията

Обн. - ДВ, бр. 19 от 05.03.2019 г.

Издадена от министъра на вътрешните работи и министъра на образованието и науката

Раздел I
Общи положения

Чл. 1. (1) С тази наредба се определя редът за взаимодействие между Министерството на вътрешните работи (МВР) и Министерството на образованието и науката (МОН) по обмен на информация и анализиране на пътнотранспортните произшествия (ПТП) с участие на деца и набелязване на мерки за тяхното ограничаване и намаляване на последствията.

(2) Анализът на ПТП с участието на деца се извършва във връзка с набелязване на мерки за ограничаване на ПТП и намаляване на последствията от тях.

(3) Мерките за ограничаване и намаляване на последствията от ПТП с участие на деца по тази наредба може да се прилагат и от други министерства, агенции и органи, осъществяващи дейности за ограничаване и намаляване на последствията от ПТП с участие на деца, извън посочените в тази наредба, както и от други организации.

Чл. 2. Целта на тази наредба е да се създадат условия за:

1. безопасно движение на децата по пътищата извън населените места, отворени за обществено ползване, и по улиците в населените места;

2. безопасност на децата при участието им в организирани дейности на обществени места;

3. ограничаване броя на ПТП с участието на деца и на пътнотранспортния травматизъм;

4. оптимизиране на процесите за възпитание и обучение по безопасност на движението по пътищата (БДП) в детските градини, училищата, центрове за подкрепа за личностно развитие (ЦПЛР) и Националния дворец на децата (НДД);

5. установяване и обезопасяване на пътните участъци с потенциална опасност от настъпване на ПТП с деца;

6. изпълнение на програми или проекти и за провеждане на кампании, инициативи и други дейности, насочени към детската безопасност при движението по пътищата.

Чл. 3. Изискванията на тази наредба се прилагат при:

1. изготвяне от структурите на МВР на справки за ПТП с участието на деца по вид и показатели, които се съдържат в Автоматизираната информационна система „Пътна полиция“ на МВР, подсистема ПТП, и в нейния Справочен модул;

2. анализиране на данните за ПТП с участието на деца и изготвяне на доклади от структурите на МВР и от административните звена в МОН, определени със заповед на министъра на образованието и науката;

3. предоставяне на изготвените документи по т. 1 и 2 в определените срокове и до адресатите, посочени в тази наредба;

4. реализиране на мерки за ограничаването на ПТП с участието на деца и за намаляването на последствията от тях.

Раздел II

Изисквания към информацията за пътнотранспортни произшествия с участието на деца. Ред за взаимодействие при обмен на информацията

Чл. 4. (1) Министерството на вътрешните работи предоставя на МОН информация за ПТП със загинали и/или ранени деца до навършване на 18-годишна възраст.

(2) Министерството на образованието и науката предоставя на МВР обобщена справка за осъществената дейност във връзка с ограничаване на ПТП с участието на деца от групите за задължително предучилищно образование в детските градини или училищата и за учениците.

Чл. 5. (1) Информацията по чл. 4, ал. 1 се използва за изготвянето на справки, доклади и анализи за състоянието на пътнотранспортния травматизъм с деца, както и за планиране на краткосрочни, средносрочни и дългосрочни мерки за ограничаване на ПТП с участието на деца и намаляване на последствията.

(2) Справките, докладите и анализите по ал. 1 се използват от учителите при обучението и възпитанието в часовете по БДП и се представят пред децата по начин, съобразен с възрастта им.

(3) Справките, докладите и анализите по ал. 1 се използват в процеса на обучение за придобиване на квалификация от учители по утвърдена от МОН методика на преподаване по БДП и за периодично обучение на учителите, осъществяващи обучението и възпитанието на децата по БДП, както и за обучението на директорите на детски градини, училища, ЦПЛР, НДД и на членовете на училищните комисии по БДП (УКБДП).

Чл. 6. (1) Обменът на информация между МВР и МОН се осъществява на национално и областно ниво.

(2) На национално ниво обменът на информация се осъществява между Главна дирекция „Национална полиция“ (ГДНП) на МВР и административни звена в МОН, определени със заповед на министъра на образованието и науката.

(3) На областно ниво обменът на информация се осъществява между областните дирекции на МВР (ОДМВР) и съответното регионално управление по образованието (РУО).

Чл. 7. (1) Информацията по чл. 4, ал. 1 се изготвя от МВР за шестмесечие и за годината.

(2) От ОДМВР информацията се предоставя на ГДНП и на съответното РУО за всяко шестмесечие в срок до 10-о число на месеца, следващ шестмесечието.

(3) При промяна в информацията след срока по ал. 2 ОДМВР уведомява ГДНП и съответното РУО в срок до 7 дни от узнаването на обстоятелствата за промяната.

(4) В срок до 20-о число на месеца, следващ шестмесечието, ГДНП предоставя обобщената информация по чл. 4, ал. 1 на ОДМВР и на МОН за ползване.

(5) В срок до 20 февруари ГДНП предоставя обобщената информация по чл. 4, ал. 1 за предходната календарна година на ОДМВР и на МОН.

(6) Информацията по ал. 5 се предоставя от ОДМВР на районните управления (РУ) в срок до 3 работни дни от получаването ѝ от ГДНП.

(7) Информацията по чл. 4, ал. 1 се препраща от МОН на всички РУО в срок до 3 работни дни от получаването ѝ от ГДНП.

(8) Получената информация по ал. 7 се предоставя от съответното РУО на кметовете на общини в срок до 3 работни дни от получаването ѝ от МОН.

Чл. 8. (1) Информацията по чл. 4, ал. 1, която ГДНП предоставя на МОН, съдържа данни за:

1. броя на ПТП с участието на деца и броя на загиналите и ранените при тях деца по области и по населени и извън населени места;

2. мястото на настъпване на ПТП (кръстовище, в района на детска градина, училище, ЦПЛР, НДД, в близост до детска площадка и др.);

3. вида на участника в ПТП - дете-водач, дете-пътник, дете-пешеходец;

4. възрастта на децата - участници в ПТП, групирани, както следва:

а) от навършени три до навършване на шест години;

б) от навършени шест до навършване на дванадесет години;

в) от навършени дванадесет до навършване на шестнадесет години;

г) от навършени шестнадесет до навършване на осемнадесет години;

5. правоспособността на детето-водач, участник в ПТП;

6. пътното превозно средство, в което е било детето при настъпването на ПТП - вид, собственост, от кого е управлявано, училищен превоз, случаен превоз и др.;

7. използването на обезопасителни средства или системи, с които е оборудвано моторното превозно средство (МПС), в което е било детето при настъпването на ПТП;

8. употреба на алкохол и/или наркотични вещества, или техни аналози от детето-водач;

9. останалите участници в ПТП с деца и тяхната връзка с пострадалите деца (роднински връзки, близки и познати на семейството, в приятелски отношения, във взаимоотношения с участници в образователния процес - съученици, учители, други педагогически специалисти или лица от непедагогическия персонал в училището и др.);

10. месеца, деня от седмицата, часа на настъпване на ПТП и последиците за детето от ПТП.

(2) Изготвената информация по ал. 1, т. 1 - 9 се предоставя на МОН съгласно образеца по приложение № 1, а по ал. 1, т. 10 - съгласно образеца по приложение № 2.

Чл. 9. (1) Обобщената справка по чл. 4, ал. 2 се изготвя от административните звена в МОН, определени със заповед на министъра на образованието и науката, въз основа на предоставени от всички РУО справки за шестмесечие и за годината за осъществената дейност във връзка с ограничаване на ПТП с участието на деца - обща и/или индивидуална превенция с деца и родители, настойници, попечители или други лица, които полагат грижи за деца.

(2) Изготвената обобщена справка по ал. 1 се предоставя на ГДНП на шестмесечие и за годината.

Чл. 10. (1) Ежегодно до края на месец октомври изготвената от административните звена в МОН, определени със заповед на министъра на

образованието и науката, информация за броя на децата, които се отглеждат, обучават, възпитават и социализират в детските градини, училищата и ЦПЛР, се предоставя от МОН на ГДНП.

(2) Информацията по ал. 1 включва данни по области в съответствие с административно-териториалното деление на страната за общия брой на децата в групите за задължително предучилищно образование в детските градини и училищата, ЦПЛР и на учениците, разпределени според етапите за придобиване на основно и средно образование, и по класове.

(3) Изготвената от административните звена в МОН, определени със заповед на министъра на образованието и науката, информация по ал. 1 се предоставя от МОН на ГДНП съгласно образеца по приложение № 3.

(4) Информацията по ал. 3 се препраща от ГДНП на ОДМВР в срок до 3 работни дни от получаването ѝ.

Чл. 11. Информацията и обобщената справка по чл. 4, както и информацията по чл. 10 се обменят по електронен път между структурите на МВР, административните звена в МОН, определени със заповед на министъра на образованието и науката, и РУО на служебни електронни адреси, определени от ръководителите на съответните структури и административните звена.

Раздел III

Изисквания към анализа на пътнотранспортни произшествия с участието на деца

Чл. 12. Анализирането на ПТП с участието на деца се извършва от ГДНП и от административните звена в МОН, определени със заповед на министъра на образованието и науката, въз основа на информацията и на обобщената справка по чл. 4.

Чл. 13. Анализите на ПТП с участието на деца се изготвят за шестмесечието и за годината и се обменят в седемдневен срок от изготвянето им.

Чл. 14. Анализите на ПТП с участието на деца се обменят по реда на чл. 11 между структурите на МВР, административните звена в МОН, определени със заповед на министъра на образованието и науката, и РУО.

Чл. 15. Анализът, изготвен от ГДНП, се публикува на страницата на МВР в интернет, а анализът, изготвен от административните звена в МОН, определени със заповед на министъра на образованието и науката - на страницата на МОН в интернет, в подходящ обем и при спазване изискванията на Закона за защита на личните данни по отношение на данните за лицата в срок до 10 дни от изготвянето им.

Чл. 16. Целите, които трябва да бъдат постигнати при разработване на анализа на МВР, са:

1. определяне на основните причини за настъпването на ПТП с деца;
2. определяне на видовете нарушения, допуснати от възрастните участници в движението по пътищата, довели до ПТП с деца;
3. определяне на видовете нарушения, допуснати от децата като участници в движението по пътищата;
4. описание на състоянието на децата при настъпването на ПТП, в т.ч. установено управление на МПС след употреба на алкохол и/или наркотични вещества или техни аналози;

5. класифициране на случаите спрямо тяхната квалификация като административно нарушение или престъпление;

6. осъществяване на контрол по реализирането на административнонаказателна и наказателна отговорност спрямо непълнолетни неспособни водачи на МПС, навършили 16, но ненавършили 18 години, и на административнонаказателна отговорност спрямо родители, попечители или настойници на основание чл. 26, ал. 3 от Закона за административните нарушения и наказания;

7. проследяване на характерните случаи на ПТП с участието на деца;

8. проследяване на динамиката и тенденциите на пътнотранспортния травматизъм с деца;

9. предлагане на мерки за повишаване качеството на обучение по БДП в детските градини и училищата, ЦПЛР и НДД и за правилно насочване на дейността на компетентните органи, осъществяващи контрол по Закона за движението по пътищата (ЗДВП) и Закона за пътищата.

Чл. 17. Целите, които трябва да бъдат постигнати при разработване на анализа на МОН, са:

1. повишаване качеството на обучение и възпитание на децата по БДП и на качеството на обучение на учителите, директорите и членовете на УКБДП;

2. повишаване качеството на осигурявания обществен превоз на деца;

3. повишаване нивото на защитеност на децата, осигурена от техните учители, възпитатели, други педагогически специалисти или лица от непедагогическия персонал в училището, при движение по пътищата.

Чл. 18. Въз основа на анализите на ПТП с участието на деца на национално ниво от ГДНП и от длъжностните лица от административните звена в МОН, определени със заповед на министъра на образованието и науката, се определят основните насоки за:

1. обучението по БДП в дългосрочен план;

2. планиране на превантивни кампании по БДП в детски градини, училища, ЦПЛР и НДД;

3. подобряване на системите за сигурност в районите на детски градини, училища, ЦПЛР, НДД и на участъците, в които са настъпили ПТП с деца.

Раздел IV

Мерки за ограничаване на пътнотранспортни произшествия с участието на деца и намаляване на последствията

Чл. 19. Мерките за ограничаване на ПТП с участието на деца и намаляване на последствията се разработват въз основа на анализите на ПТП с участието на деца и целят превенция на поведението на: децата - участници в движението по пътищата; родителите, настойниците, попечителите, лицата, които полагат грижи за деца, и другите участници в движението по пътищата.

Чл. 20. Според обхвата на приложението им мерките за ограничаване на ПТП с участието на деца и намаляване на последствията са национални и териториални.

Чл. 21. (1) Национални са мерките, прилагани на територията на цялата страна или на територията на повече от една област.

(2) Националните мерки се планират и организират от МВР и/или от МОН.

(3) При реализирането на национални мерки като партньори може да бъдат привлечени органи на държавната власт и на местното самоуправление,

неправителствени организации, сдружения, асоциации, представителни организации на работодателите на национално равнище, браншови и отраслови организации на работодателите, родители, граждани, известни личности с изразено влияние над подрастващите и др.

(4) Националните мерки по ал. 2 са задължителни за изпълнение от включените в тях структури на МВР и/или административни звена в МОН, определени със заповед на министъра на образованието и науката.

Чл. 22. (1) Териториални са мерките, прилагани на територията на една ОДМВР и/или на едно РУО.

(2) Териториалните мерки се планират и организират от ОДМВР и/или от РУО.

(3) При реализирането на териториални мерки като партньори може да бъдат привлечени органи на държавната власт и на местното самоуправление, неправителствени организации, сдружения, асоциации, представителни организации на работодателите, браншови и отраслови организации на работодателите, родители, отделни граждани, известни личности с изразено влияние над подрастващите и др.

(4) Териториалните мерки по ал. 2 са задължителни за изпълнение от структурите на МВР и/или административни звена в МОН, определени със заповед на министъра на образованието и науката, които ги организират.

Чл. 23. Според времето за разработване и приложение мерките са традиционни, краткосрочни, средносрочни и дългосрочни.

Чл. 24. (1) Традиционни са мерките, които са разработени и успешно са прилагани в продължение на три и повече последователни години и са се утвърдили като добра практика на МВР или МОН.

(2) Традиционните мерки се реализират от структурите на МВР и/или от административните звена в МОН, определени със заповед на министъра на образованието и науката.

Чл. 25. Краткосрочни мерки се разработват и изпълняват през учебната година при възникнала необходимост на национално или областно ниво по преценка и писмено указание на ръководителя на съответната структура на МВР или по преценка на ръководителя на административно звено в МОН, определено със заповед на министъра на образованието и науката, или на началника на РУО.

Чл. 26. (1) Средносрочни мерки се разработват от МВР при настъпило влошаване на данните за броя на възникналите ПТП и на загиналите и ранените при тях деца и се изпълняват за срок не по-малък от три години.

(2) Средносрочни мерки се разработват от административни звена в МОН, определени със заповед на министъра на образованието и науката, след анализ на данните за броя на възникналите ПТП и на загиналите и ранените при тях деца от групите за задължително предучилищно образование на детските градини или училищата или ученици и се изпълняват за срок не по-малък от три години.

(3) За изпълнението на средносрочни мерки се разработват програма и планове за всяка година.

Чл. 27. (1) Дългосрочни мерки се разработват от МВР при настъпило трайно влошаване на данните за броя на възникналите ПТП и на загиналите и ранените при тях деца и се изпълняват за срок не по-малък от пет години.

(2) Дългосрочни мерки се разработват от административни звена в МОН, определени със заповед на министъра на образованието и науката, при трайно настъпило влошаване на данните за броя на възникналите ПТП и на загиналите и ранените при тях деца от групите за задължително предучилищно образование на детските градини или училищата или ученици и се изпълняват за срок не по-малък от пет години.

(3) За изпълнението на дългосрочните мерки се разработват стратегия, програма и планове за всяка година.

Чл. 28. (1) Мерките за ограничаване на ПТП с деца и на последствията от тях включват контрол за спазване на ЗДВП, издаване на протоколи за предупреждения и разпореждания, извършване на проверки, провеждане на обучения, семинари, акции, кампании, учебни лагери, състезания, викторини, беседи и психологически тренинги, предназначени за децата от групите за задължително предучилищно образование в детските градини и училищата, ЦПЛР, НДД и за учениците.

(2) За предприемане на мерки и действия за ограничаване на причините и условията за възникване на ПТП с деца полицейските органи сигнализират отговорните институции. За ПТП с участието на деца полицейските органи уведомяват родителите, настойниците, попечителите, лицата, които полагат грижи за деца, а в предвидените от закона случаи прилагат спрямо тях административнонаказателна отговорност.

(3) За ПТП с участието на деца от групите за задължително предучилищно образование на детските градини или училищата или на ученици директорите на детските градини, на училищата, на ЦПЛР и на НДД сигнализират началника на съответното РУО, а при необходимост - органите на МВР, и уведомяват родителите, настойниците, попечителите и лицата, които полагат грижи за деца, с цел предприемане на мерки и действия за ограничаване на причините и условията за възникване на ПТП с деца.

Раздел V

Контрол

Чл. 29. (1) Контролът по обмена на информацията по чл. 4 и анализирането на ПТП с участието на деца по чл. 12 се осъществява на национално и областно ниво.

(2) На национално ниво контролът се осъществява от професионалното ръководство на МВР и от министъра на образованието и науката или оправомощено от него длъжностно лице, а на областно - от директора на ГДНП и от началниците на РУО.

Чл. 30. Контролът върху публикуването на анализите по чл. 15 за МВР се осъществява от директора на ГДНП, а за МОН - съответно от ръководителите на административни звена в МОН, определени със заповед на министъра на образованието и науката.

Чл. 31. Контролът по реализирането на мерките за ограничаване на ПТП с участието на деца и на последствията от тях на национално ниво се осъществява съответно от директора на ГДНП и от длъжностни лица от административни звена в МОН, определени със заповед на министъра на образованието и науката, а на областно ниво - от директорите на ОДМВР и от началниците на РУО.

Допълнителна разпоредба

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. „Деца“ са децата, записани в групите за задължително предучилищно възпитание в детските градини или училищата, както и учениците по смисъла на чл. 173, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование до навършването на 18-годишна възраст.

2. „Индивидуална превенция“ е комплекс от превантивни мерки и дейности, насочени към конкретно лице, което има отношение към настъпването на ПТП с деца, с цел промяна на нагласите и поведението, подобряване на възпитанието и осигуряване на психологически здрава среда за живот на децата.

3. „Обща превенция“ е комплекс от превантивни мерки и мероприятия за установяване, ограничаване и отстраняване на причините и условията, водещи до настъпване на ПТП с деца.

4. „Пътнотранспортен травматизъм“ е причиняването на психически или физически травми или на загуба на живот на участници в движението по пътищата при пътнотранспортни произшествия.

5. „Трайно настъпило влошаване на данните за броя на възникналите ПТП и на загиналите и ранените при тях деца“ е налице, когато в продължение на не по-малко от три години е отчетено увеличение в броя на възникналите ПТП и на загиналите и ранените при тях деца.

Заклучителна разпоредба

§ 2. Наредбата се издава на основание чл. 170в от Закона за движението по пътищата.

Министър на вътрешните работи: Младен Маринов

Министър на образованието и науката: Красимир Вълчев

Приложение № 1 към чл. 8, ал. 2

СПРАВКА за извършената дейност в ОДМВР - ....., за периода от ..... до ..... 20 ..... Г.

№ по ред	Информация по чл. 8, ал. 1, т. 1 – 9 (не се променя съдържанието на редовете)	Брой (само цифри)
1.	Общ брой ТПТП със загинали и ранени деца в населени и извън населени места	
2.	Общ брой загинали и ранени деца в населени и извън населени места (сбора от 2.1 и 2.2) ОБЩО:	
2.1.	брой загинали деца в населени и извън населени места	
2.2.	брой ранени деца в населени и извън населени места	
3.	Общ брой загинали и ранени деца в населено място (сбора от 3.1 и 3.2)	
3.1.	брой загинали деца в населени места	
3.2.	брой ранени деца в населени места	
4.	Общ брой загинали и ранени деца извън населено място (сбора от 4.1 и 4.2)	
4.1.	брой загинали деца извън населени места	

№ по ред	Информация по чл. 8, ал. 1, т. 1 – 9 (не се променя съдържанието на редовете)	Брой (само цифри)
4.2.	брой ранени деца извън населени места	
5. Място на настъпване на ПТП		
5.1.	в района на кръстовище	
5.2.	в района на детска градина	
5.3.	в района на училище	
5.4.	в района на ЦПЛР, НДД	
5.5.	в близост до детска площадка	
5.6.	на пешеходна пътека	
5.7.	в района на спирка на междуградски/градски транспорт	
5.8.	друго (описва се)	
6. Вид на участник в ПТП – дете		
6.1.	дете-водач	
6.2.	дете-пътник	
6.3.	дете-пешеходец	
7. Възраст на децата – участници в ПТП		
7.1.	от навършени 3 до навършване на 6 години	
7.2.	от навършени 6 до навършване на 12 години	
7.3.	от навършени 12 до навършване на 16 години	
7.4.	от навършени 16 до навършване на 18 години	
8. Правоспособност на детето-водач, участник в ПТП (брой)		
8.1.	правоспособно	
8.2.	неправоспособно	
8.3.	не се изисква правоспособност	
9. Данни за пътното превозно средство (ППС), в което е било детето при настъпването на ПТП		
9.1.	Вид на ППС	
	<i>велосипед</i>	
	<i>мотопед</i>	
	<i>мотоциклет</i>	
	<i>лек автомобил</i>	
	<i>автобус</i>	
	<i>АТВ</i>	
	<i>друг (описва се)</i>	
9.2.	Собственост на ППС, в което е било детето при настъпването на ПТП	
	<i>детето</i>	
	<i>родител</i>	
	<i>роднина</i>	

№ по ред	Информация по чл. 8, ал. 1, т. 1 – 9 (не се променя съдържанието на редовете)	Брой (само цифри)
	<i>приятел</i>	
	<i>детска градина/училище/ЦПЛР/НДД</i>	
	<i>община</i>	
	<i>фирма за автобусни превози</i>	
	<i>фирма</i>	
	<i>друга (описва се)</i>	
9.3.	От кого е управлявано ППС	
	<i>собственика – дете</i>	
	<i>собственика – родител</i>	
	<i>собственика – трето лице</i>	
	<i>лице, което не е собственик</i>	
	<i>водач на служебно моторно превозно средство (МПС)</i>	
	<i>друг (описва се)</i>	
10.	Използвани обезопасителни средства или системи, с които е оборудвано МПС, в което е било детето при настъпването на ПТП	
	да	
	не	
11.	Употреба на алкохол и/или наркотични вещества или техни аналози от детето-водач	
	да	
	не	
12.	Данни за други пострадали в ПТП – връзка с пострадалите деца	
	майка	
	баща	
	брат	
	сестра	
	роднина	
	приятел на семейството	
	приятел на детето, пострадало при ПТП	
	съученик (пълнолетен)	
	учител	
	други педагогически специалисти или лица от непедагогическия персонал в училището	
	без връзка	
	друго (описва се)	

